

خلاصه اولین گردهمایی دانشجویان نابینا، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران ۷۳/۲/۲۵

اولین گردهمایی دانشجویان نابینا در تاریخ ۷۳/۲/۲۵ با حضور ۱۵ شرکت کننده نابینا اعم از جانباز و عادی (۷ خواهر و ۸ برادر) و جمعی از استادان، مسئولان کتابخانه ها، کارشناسان و دانشجویان از ساعت ۳ الی ۸ بعد از ظهر در تالار شهید دقایقی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران تشکیل شد. برنامه ریزی و اداره جلسه توسط دانشجویان درس "خدمات ویژه در کتابخانه ها" در دوره کارشناسی کتابداری انجام گرفت. در این جلسه به مطالب زیر اشاره شد:

الف. کتابداران و کتابخانه ها

۱. ترجیح می دهیم از کتابخانه دانشکده یا کتابخانه مرکزی محل تحصیل استفاده کنیم، به همین دلیل توقع من از کتابداران فراهم کردن منابع و ایجاد امکانات استفاده از منابع است.
۲. به نظر من کتابدار باید در تدوین سیاست انتخاب کتاب برای تبدیل به کتاب بریل یا گویا نقش داشته باشد.
۳. تهیه فهرست بریل یا گویا برای این که بدانیم مثلاً چه آثار جدیدی به کتابخانه وارد شده است برای ما ضرورت دارد.
۴. بنا به گفته شما کتابدار کسی است که نیاز

اطلاعاتی مراجعان را برآورده می کند، ولی من قبل از این که به فکر منبع مورد نیاز باشم باید به این فکر باشم که چه کسی کتاب را برایم بخواند. کتابداران باید توجه کنند که برای برخی از مراجعان تنها آوردن و دادن کتاب کافی نیست. ۵. من بیشتر از کتابخانه های خاص خودمان استفاده می کنم. به نظر من تا مجموعه ای با حد اقل ۵۰۰ عنوان کتاب بریل یا گویا نداشته باشیم بهتر است از رسالت کتابداران در ارائه خدمات به افراد ویژه در دانشگاه صحبت نکنیم.

۶. ما با مقررات دست و پاگیر بخش های مرجع مشکل داریم. ما هم مانند سایر دانشجویان نیاز داریم از این آثار استفاده کنیم ولی مسئولان اجازه نمی دهند این آثار را به امانت ببریم. تهیه فتوکپی هم به سهولت امکان پذیر نیست.
۷. امروز تکنولوژی جدید امکانات زیادی را برای اطلاع رسانی به نابینایان فراهم کرده است. این وظیفه کتابداران است که این امکانات را برای ما فراهم کنند.
۸. با توجه به آنچه از سایر کشورهای جهان شنیده ام کتابداران می توانند در صرفه جویی وقت به ما کمک کنند. در حال حاضر فقط به درس فکر می کنیم. اگر دستیابی به منابع درسی

آسان تر شود شاید ما هم بتوانیم مثل دیگران کتابهای مور علاقه خود را بخوانیم.

۹. شنیده ام در خارج از کشور وقتی نابینایی وارد دانشگاه می شود، منشی به او معرفی می شود که کارهای مطالعاتی او را سر و سامان بدهد.
۱۰. به نقش کتابخانه ملی اشاره شد. البته بسیار خوب است که اطلاعات مربوط به نابینایان سراسر کشور اعم از جانباز و عادی تهیه شود و برنامه جامعی برای ارائه خدمات اطلاع رسانی ملی به نابینایان تدوین گردد. انتشارات فهرست مشترک کتابهای گویا نیز برای بسیاری از ما مفید خواهد بود.

۱۱. از تشکیل این جلسه و اطلاع از پژوهشها و پایان نامه هایی که تمام شده یا در جریان است خوشحال شدم. امیدوارم در تغییر وضع موجود سودمند باشد.

ب. منابع اطلاعاتی

۱. از میان دانشجویان نابینا آنهایی موفق تر بوده اند که امکان دستیابی بیشتر به اطلاعات برایشان فراهم بوده است.
۲. باید به توانهای متفاوت نابینای مادر زاد و نابینایی که خواندن را در بینایی آموخته است

توجه داشت .

۳ . بعضی ها خط بریل را بسیار روان می خوانند و این کار برای بعضی ها بسیار کند و مشکل است . البته سرعت یک تند خوان بریل با سرعت یک فرد بینا قابل مقایسه نیست .

۴ . مشکل خط بریل حجم زیاد کتابهاست مثلاً دیوان حافظ می شود ۶ جلد و فرهنگ جیبی آریان پور می شود ۳۰ جلد .

۵ . کتابها را باید به گروههای مختلف تقسیم کرد . مثلاً من دوست دارم قرآن کریم ، یا مثنوی را خودم بخوانم این به من آرامش می دهد .

۶ . از بریل بیشتر از کتاب گویا لذت می برم . چون احساس می کنم متکی به خودم هستم و باعث زحمت کسی نمی شوم .

۷ . برای نابینایانی که در جنگ یا در اثر تصادف نابینا شده اند ، آموختن بریل دشوار است . برای ما راه حل استفاده از کتاب گویاست .

۸ . کتاب گویا برای همه نابینایان مفید است چون امکان توقف و تکرار متن را فراهم می کند .

۹ . تا این جا هم که ادامه تحصیل داده ام به لطف همکلاسی ها و دوستان بوده است . البته صدای فرد از نوار مهربانتر است ، ولی چقدر می شود زحمت داد .

۱۰ . قیمت نوار بسیار گران شده است . برای تهیه نوار واقعا وسع ما نمی رسد .

۱۱ . من برای این که بدانم چه نوارهایی وجود دارد به خیلی از مراکز مراجعه کردم و در فکر تهیه یک فهرست گویا هستم . چه خوب بود اگر همه مجموعه های شخصی هم شناسایی می شد و تبادل اطلاعاتی بین ما انجام می گرفت .

۱۲ . اگر متن روان باشد و کسی آن را بخواند هم از نظر ارتباط عاطفی مفید است و هم مقرون به صرفه است .

۱۳ . استفاده از دستگاه تبدیل حروف عادی به حروف برجسته در ایران متداول

نیست . قطعاً استفاده از این دستگاه برای کسانی که تجربه دیداری داشته اند کار خواندن را تسریع می کند .

۱۴ . ابزارهای اطلاع رسانی به نابینایان متعدد است . در مرکزی در آلمان که ۵۰۰۰ نابینا در آن بود ، از انواع وسایل استفاده می کردند . به نظرم باید در ایران نیز مرکزی بوجود آید که انواع وسایل را تهیه کند و در اختیار نابینایان یا مراکز اطلاع رسانی سراسر کشور قرار دهد .

۱۵ . امروز اطلاعات با سرعت و حجم بسیار تولید می شود و تکنولوژی جدید این اطلاعات را در اختیار جامعه قرار می دهد . ما باید قبول کنیم که واقعا یک کشور عقب افتاده هستیم زیرا تا کنون نتوانسته ایم از کامپیوتر و تکنولوژی جدید در مورد اطلاع رسانی به نابینایان استفاده کنیم . حتی برای بریل هم می توان از کامپیوتر استفاده کرد .

۱۶ . وارد کردن وسایل از خارج از کشور یک بحث است ، به نظر من به خاطر عدم توجه مسئولان حتی امکان استفاده از امکانات فعلی داخل کشور نیز برای ما فراهم نیست .

۱۷ . بسیاری از نابینایان می توانند با استفاده از کامپیوتر در کارهای پژوهشی و درسی خود توفیق بیشتری داشته باشند ، که این امکان برای تعداد بسیار کمی فراهم شده است .

ج . منابع ادبی

۱ . ما هم مثل دوستان بینا ادبیات را دوست داریم ، زیرا از طریق ادبیات با مسائل ارتباط حسی برقرار می کنیم ، اما ما وقت نداریم .

۲ . یکی از دوستان به موضوع تفتن اشاره کردند ، به نظر من ادبیات آینه و فرهنگ یک جامعه است . اگر بخواهیم خودمان را بشناسیم باید آنچه را که در زمینه ادبیات خلق کرده ایم ارزیابی کنیم . ما تشنه ادبیات هستیم ، ولی از کدام مجموعه و در کدام کتابخانه ؟

۳ . قدر مسلم این که خط بریل و کتابخانه های موجود پاسخگوی این نیاز نیست .

۴ . هم شعر می گویم و هم داستان می نویسم . ولی چون کار دستیابی به اطلاعات درسی برای ما دشوار است ، همه کارهای دیگر را تعطیل کرده ایم و تمام هم و غم ما شده است توفیق در درس .

۵ . دوست دارم با کتابخانه عمومی حسینیه ارشاد و بخش نابینایان آن آشنا شوم . فکر می کنم از مطالعه کتابهای خوب غیر درسی لذت خواهیم برد . اما حتماً از کوی دانشگاه خیلی فاصله دارد .

۶ . آقای هوشنگ مرادی کرمانی که امروز با ایشان آشنا شدم و قول دادند برخی از داستانهای مجموعه قصه های مجید را برای ما بخوانند متشکرم . شنیدن صدای خود نویسنده تجربه جالبی خواهد بود .

۷ . دوست ما از کتابخانه عمومی هفده شهریور چند پیشنهاد خوب کردند : امکان امانت گرفتن کتابهای خاص از سایر کتابخانه ها ، تعیین ساعات خاص کتابخوانی در کتابخانه و پاسخ از طریق تلفن . امیدوارم موفق باشند .

د . پایان سخن

۱ . مشکل اصلی ما جا نیفتادن فرهنگ معلولیت در جامعه است .

۲ . جامعه ما را به عنوان جزیی از کل و پایه پای دیگران قبول ندارد .

۳ . صدای جلسه ها به جایی نمی رسد . اخیراً رادیو تلویزیون سمیناری در رابطه با معلولین داشت . در حالیکه ۳ درصد جامعه کشور را نابینایان تشکیل می دهند ، تصمیمات این گونه محافل در همان مرحله تصمیم باقی می ماند .